

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNING

Brandgasexplosion i lägenhet med tryckvåg som fortplantade sig ut i korridor och trapphus.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Hasse Wikberg, tillika RL vid insatsen, räddningstjänsten.

OBJEKT

Fastigheten är ett flerbostadshus i två plan sammanbyggt med en större mataffär och andra mindre butiker. Byggnaden är uppförd på 1970-talet. Brandlägenheten är belägen på plan två och brandtekniskt avskiljd enligt gällande byggregler, med lägenhetsdörr i brandklass EI 30.

HÄNDELSEN

Ett äldre par är på väg till sin lägenhet en trappa upp. När man gått upp för trappan och befinner sig i korridoren c:a 10 meter från aktuell lägenhet, smäller det till något alldeles fruktansvärt, enligt paret. En lägenhetsdörr flyger upp, nere från entrén hörs en smäll och glaskross.

Grannar kommer ut i korridoren för att se vad som hänt. En av grannarna, också en äldre man ser att det brinner i lägenheten till vänster om dörren. Han hämtar vatten i ett ämbar och kastar några gånger vatten in i den klädkammare/förråd där det finns glödande rester.

Flera personer som hört smällen larmar räddningstjänsten via 112.

Räddningstjänsten får larm om explosion i lägenhet och är på plats 11 minuter efter larm. De möts av glassplitter på gården från den stora glasrutan i entrédörren. Ovanför entrédörren, en trappa upp, hänger ett av de båda fönstren på trekvart.

Rökdykargrupp gör insats mot den utpekade lägenheten och släcker de glödresten som återstod. Förrådet var välfyllt och en del bråte lämpades, bl a en skumgummimadrass.

UNDERSÖKNINGEN

Ytterdörrens stora glasruta ligger utspridd över gårdsplanen. Ett av de två fönstren i trapphuset, på plan två, hänger på trekvart i gångjärnen. Från trapphuset vinklar korridoren åt vänster, och 15 meter bort ligger brandlägenheten. Här har lägenhetsdörren fläkts upp. Låset har fläkt upp dörrkarmen. Till vänster i lägenhetshallen finns ett förråd. Här är det dörrbladet som fläkts upp.

Brandskadorna begränsar sig till det mindre förrådet/klädkammaren. Kläder och annan bråte i det välfyllda förrådet är delvis brandskadat. Diverse plastburkar och dunkar med både brandfarliga produkter och annat, är sot och aningen värmepåverkat men inget är allvarligt skadat.

Insidan av förrådsdörren är mest värmeskadad på den övre delen, avtagande ner mot i höjd med låshandtaget. Dörrkarm och dörrfoder är på insidan också mest bränt i de övre delarna.

Golvet frilades och inga tecken på utspilld vätska kan upptäckas. Ingen misstänkt lukt kunde heller iakttas. Inga rester efter eventuella sprayburkar eller annat som innehållit någon lättantändlig produkt fanns heller.

Alla burkar/behållare innehållande någon brandfarlig produkt var oskadade. Ingen förklaring till branden/explosionen står att finna i det som finns kvar i förrådet.

Ovan dörren finns dock en glödlampsarmatur, horisontellt placerad, utan lampkupa och med en trasig glödlampa (60 W ?). Strömbrytaren demonterades och kunde då konstateras vara tillslagen.

Insatspersonalen redovisar att bland det första man lämpade ut var resterna av en skumgummimadrass. Vid kontroll av denna kunde konstateras att den till stora delar var bortbränd/förgasad.

Lägenhetsinnehavaren uppger att han strax efter kl.18 lämnade lägenheten. Om han varit i förrådet i något ärende innan han gick har inte kunnat klarläggas.

SPRIDNINGSRISK

Om branden inte släckts av grannen hade madrassen och de brandfarliga varorna kunnat ge en mycket snabb och kraftig brand ut i korridoren. Dörren till lägenheten hade ju tryckts upp av tryckvågen. Branden hade då utgjort ett allvarligt hot mot samtliga boende i anslutning till trapphuset.

SLUTSATSER

Det troliga scenariot är att mannen som bor i lägenheten glömt att släcka belysningen i förrådet och stängt dörren. Det kan dock inte uteslutas att något fallit mot strömbrytaren så att strömmen slagits till. Madrassen har sedan fallit ner/vecklat ut sig och lagt sig mot den nakna glödlampan. Värmen från lampan pyrolyserar madrassen och utrymmet fylls successivt med brännbara gaser. En låga uppstår så småningom och antänder den brännbara blandningen, luft/pyrolysis, med brandgasexplosion som följd.

ERFARENHETER

Glödlampsarmaturer skall alltid försees med lampkupor. Om lägenheten varit utrustad med brandvarnare kanske någon granne tidigare uppmärksammats på vad som var på gång.

ÅTGÄRDER

Fastighetsägaren uppmärksammades på sitt ansvar att utrusta varje lägenhet med fungerande brandvarnare.

